

Dosarul nr. 3r-269/22
2-21068490-01-3r-05082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Valentina Calmîc

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Valentinei Calmîc împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil

împotriva încheierii din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Valentina Calmîc împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ

constată:

La 7 mai 2021, Valentina Calmîc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 155 ef. din 8 aprilie 2021 cu privire la sancționarea disciplinară a subofițerului superior de serviciu al Serviciului de gardă al Secției coordonare operațională a Inspectoratului de poliție Anenii Noi, agent - șef adjunct Valentina Calmîc.

Prin hotărârea din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Valentina Valmîc.

La 15 februarie 2022, Valentina Calmîc a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, emiterea unei decizii prin care să fie casată hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Valentina Calmîc împotriva hotărârii din

2 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 21 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Valentina Calmîc a depus recurs împotriva încheierii din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu transmiterea cauzei instanței de apel.

În susținerea recursului a invocat că nu este corectă constatarea instanței de apel precum că copia hotărârii integrale a primei instanțe a fost notificată părții apelante la 10 mai 2022.

A precizat că cererea de apel preliminar a fost depusă de către ea personal, fiind indicată doar adresa sa, iar copia hotărârii motivate urma să fie remisă în adresa ei.

Așadar, a evidențiat că copia hotărârii motivate a primei instanțe nu i-a fost adusă la cunoștință, dar unei alte persoane, și anume, avocatului Vladimir Gromovenco care nu avea împuterniciri ca să-i apere interesele ei în continuare din data de 2 februarie 2022, fapt demonstrat și prin aceea că apelul preliminar este întocmit, semnat și înregistrat personal de către dânsa.

La fel, a comunicat că, după depunerea cererii de apel preliminar la 24 martie 2022, a aflat că împuternicirile judecătorului din prima instanță, Marcel Gandratur au expirat, astfel, era în așteptare că o să primească hotărârea motivată mai târziu, după ce va fi semnat decretul președintelui.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost notificată recurentei la 7 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 81).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 21 iulie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 15 februarie 2022, Valentina Calmîc a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, emiterea unei decizii prin care să fie casată hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f. d. 51).

Se mai constată că prin încheierea din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Valentina Calmîc împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ (f. d. 76-79).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că copia hotărârii motivate din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată la 10 mai 2022, reprezentantului Valentinei Calmîc, avocatului Vladimir Gromovenco, la adresa de e-mail a acestuia, indicată în mandatul seria MA nr. 1588175 din 24 septembrie 2021 – vladgromovenko@mail.ru, adresă poștală electronică care de altfel a fost indicată și în cererea de apel nemotivată depusă de Valentina Calmîc (f. d. 28, 51).

Faptul dat se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 71), iar recepționarea fiind confirmată de însuși avocatul Vladimir Gromovenco (f. d. 70).

Respectiv, termenul de prezentare a motivării apelului, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 11 mai 2022, ziua imediat următoare celei în care reprezentantul Valentinei Calmîc, avocatul Vladimir Gromovenco a recepționat copia hotărârii motivate din 2 februarie 2022 a primei instanțe și a expirat la data de 9 iunie 2022.

Cu toate acestea, Valentina Calmîc nu a prezentat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului la Curtea de Apel Chişinău împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chişinău sediul Rîşcani.

În acelaşi timp, instanţa de recurs consideră că nu poate fi reţinut argumentul recurenteii invocat în cererea de recurs în sensul că dânsa nu a primit copia hotărârii motivate a primei instanţe.

Şi asta deoarece, fiind cu certitudine stabilit că copia hotărârii motivate din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chişinău sediul Rîşcani a fost recepţionată încă la data de 10 mai 2022, prin intermediul poştei electronice, de către reprezentantul Valentinei Calmîc avocatul Vladimir Gromovenco, la caz survin prevederile art. 47 alin. (3) Cod administrativ, care statuează că *culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat*.

La fel, şi art. 65 alin. (1) Cod administrative, dacă o persoană, din motive independente de voinţa ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. *Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului*.

În acest context se va nota că în cererea de apel nemotivată, depusă la 15 februarie 2022, în calitate de reprezentat al apelantei Valentina Calmîc, a fost indicat acelaşi avocat - Vladimir Gromovenco, precum şi adresa şi datele de contact ale ultimului (f. d. 51).

De altfel, recurenta Valentina Calmîc nu a prezentat instanţei probe pertinente precum că a reziliat contractul de asistenţă juridică cu avocatul Vladimir Gromovenco şi a retras împuternicirile acordate acestuia.

Ca consecinţă, se va reţine că avocatul Vladimir Gromovenco dispunea de dreptul de a reprezenta interesele Valentinei Calmîc pe tot parcursul procesului judiciar, inclusiv şi depunerea motivării apelului.

Aşadar, se va nota că Valentina Calmîc, fiind conştientă că la 15 februarie 2022 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chişinău sediul Rîşcani şi în situaţia în care reprezentantul Valentinei Calmîc, avocatul Vladimir Gromovenco a recepţionat copia hotărârii motivate a primei instanţe la 10 mai 2022, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudenţa naţională, cât şi CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanţă prin efectuarea în termen legal a tuturor acţiunilor procedurale, inclusiv şi depunerea în termenul legal a motivării apelului.

Această obligaţie rezultă şi din dispoziţiile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, care indică că participanţii la procedura administrativă şi procedura de contencios administrativ trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi îndeplinească obligaţiile cu bună-credinţă, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanţi.

Buna-credinţă prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut şi peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părţii din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, însă, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Valentina Calmîc a drepturilor sale procedurale, fapt ce nu poate fi imputat instanței de judecată.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Valentina Calmîc împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Valentina Calmîc.

Se menține încheierea din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Valentinei Calmîc împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu